

sta bila kot duhovnika leta 1882, in sicer jih je posvetil kardinal Tašereau v Quebecu.

Amerikanski inženir o Rusiji.

Letos koncem aprila je neki ameriški inženir, sorodnik znanega državnika, zapustil sovjetsko Rusijo in je priobčil neko pismo, katero je prineslo »Vozroždenie« in razni drugi listi. V tem pismu piše med drugimi:

»Hočem povedati, zakaj sem zapustil Rusijo. Prvič zato, ker sovjetska vlada napenja vse sile in se ne straši nobenih sredstev, da bi razrušila ostali svet. Jaz tega nisem vedel, ko sem podpisal pogodbo s sovjeti. Zdaj sem se prepričal, da je delati za Rusijo toliko kot izdati Ameriko.

Drugič: petletni načrt predvideva tudi uničenje vse ruske inteligence in v obče vseh oseb, katere so bile na en ali drug način v zvezi s prejšnjim režimom. Sem so vključeni inženjerji, doktorji, juristi, učitelji, duhovniki, bivši trgovci, vsi premožnejši ljudje in nazadnje ženske, katere so bile v kaki zvezi kot soproge, hčerke itd. z gori imenovanimi. Videl sem, kako se to dogaja v dejanju. Stari ruski inženjerji so naenkrat tajinstveno izginili in so jih zamenjali z inozemci. Ko se čudite in sami sebe izprašujete, kako bo moglo napredovati delo pri takih razmerah, ko vlada s polno zavestjo uničuje inteligenco svoje dežele, morate vedeti, da inozemce vabijo na njihova mesta.

Petletni načrt se dela z ogromno propagando, da bi sovjeti dobili kredit. In kredit se mora dobiti, drugače se zruši ves načrt petletke. Krediti so potrebni, naj stanejo, kar hočejo. Sovjeti jih morajo imeti.

Anglija, Nemčija in Italija — popolnoma zaslepljene gredo sovjetom nasproti. Kakor se vidi, bo šla tudi Francija po tem potu. Sovjeti se pa posmejujejo. Meni sicer zatrjujejo, da Zedinjene države Severne Amerike nikdar ne bodo priznale boljševikov. Toda naši ljudje gredo po stopnjah za drugimi in ni daleč dan, ko bo vlada začela boljševikom nakazovati kredit.

V sovjetski Rusiji se vse dela z rokami sužnjem. Vsa dežela se nahaja v stanju suženjstva. Nikdo ne more premenjati stanovanja ali svojega dela. Vsak mora delati tam, kjer mu odkažejo. Vsako najmanjše nasprotovanje ima kot nasledek izgubo dela, knjižice za hrano in obleko, zapor, a večkrat še kaj hujšega. Ti inženirji, kateri so izginili iz naše srede, delajo po ječah in v taborih za politične jetnike.

K temu je treba pripomniti, da kakor inženjerji delajo po ječah in v taborih za politične jetnike tudi zdravniki, učitelji itd. Delati morajo, da dobijo le 25% določene plače, 75% pa gre v malho Čeke, da more nadaljevati svoje rabeljsko delo. Ruski begunec je pravil, da je njegov oče uradnik v Rusiji. Ima mesečno 85 rubljev plače, a prejme jih 18, vse drugo se odtegne za Čeko, za komunistično agitacijo v inozemstvu, za organizacijo brezbožnikov, za invalide itd. Vprašal sem, kako more oče živeti

s tem zaslužkom. Odgovoril je: Ne more živeti. Ima še od prej nekaj zlatnine, srebra, pohištva itd. To prodaja, da more živeti. Pa pišejo naši delavski listi: v Rusiji vsak dobi delo. Saj lahko dobi delo, ker sovjeti namesto domačinov sprejemajo tujce, katerim zaupajo. Uradnikom carskega režima pa ne zaupajo, zato jih pošiljajo na sever v ječe in tabore, kjer vsled pomanjkanja in naporov počasi umirajo. Namen sovjetov je, da naj buržujska dela za proletarijat, dokler se ne izrabi, potem pa naj pogine.

Isti inženir nadaljuje: »Vsa dežela daje podobo velikega uboštva. Prošlo zimo v Harkovu nismo imeli premoga, v Mariopolu so pa stali parobrodi, napolnjeni s premogom za Evropo. Ljudstvo je zavito v cunje, v Harkovu je 80% dijakov jetičnih. Osebe, ki imajo oblast, so fanatične, nekateri so naravnost sadisti... In v tem času naši senatorji, pisatelji in turisti potujejo po Rusiji pod vodstvom sovjetskih spremljevalcev, vračajo se domov in hvalijo sovjetski red. In mnogi takoj poročajo o tem, kar so videli v Rusiji. Zahtevajo priznanje sovjetov. In so prejeli po osemdeset dolarjev za četrt ure klepetanja, ko so poročali o rečeh v Rusiji, katerih niso videli...«

Tako se glasi del pisma ameriškega inženirja. Naši komunisti vidijo pri sovjetih vse v rožicah ter dolžijo pristranosti ruske begunce, ki položaj drugače slikajo. Tu pa govori sin svobodne dežele, nepristranski Amerikanec, ki riše položaj kot je v resnici. Le v tem se moti, ker pravi, da druge države gredo zaslepljene sovjetom nasproti. Ne gredo jim nasproti zaslepljene, marveč s polno zavednostjo. — A. K.

Sprejem v kn.-šk. dijaško semenišče v Mariboru. V dijaško semenišče v Mariboru se sprejemajo telesno zdravi, нравno nepokvarjeni in dobro vzgojeni dečki, zakonski sinovi zglednih katoliških staršev, ki so doma v lavantinski škofiji in so dovršili z dobrim uspehom ljudsko šolo ali kak gimnazijski razred in imajo namen po dokončanih gimnazijskih študijah vstopiti v mariborsko bogoslovje. Prošnje za sprejem se morajo najpozneje do 31. julija poslati po domačem župnem uradu na kn.-šk. ordinariat v Mariboru. Priložiti je treba: krstni list, šolsko spričevalo, premoženjski izkaz in zdravniško spričevalo. Razen tega se morajo vsi prošnjiki zadnji teden julija (od 25. do 31.), ako tega že prej niso storili, osebno predstaviti podpisane mu ravnateljstvu. Pripomni se še, da se vršijo sprejemni izpiti za gimnazijo 25. junija, pozneje pa ne več, za sprejemni izpit se je treba prijaviti gimnazijskemu ravnateljstvu do 23. junija. Dečki, ki bodo delali sprejemni izpit in mislijo prositi za sprejem v dijaško semenišče, se naj kar po opravljenem izpitu predstavijo semeniškemu ravnateljstvu. — Ravnateljstvo kn.-šk. dijaškega semenišča v Mariboru, Koroševa ulica 12.

Sreča v nesreči. V Rošpohu pri Mariboru bi naj bili pazili otroci na sedem-mesečnega sinka delavke Lorbeke. Otroci so se igrali krog vodnjaka in prevrnili majhnega Stanka v studenec.

Vpitje dece je privabilo starejše ljudi, ki so še pravočasno oteli otročička smrti.

Podlegel poškodbam. Mariborski zidarski polir Pavel Boruta je padel z ogrodja v globino. Pri padcu je dobil tako hude notranje poškodbe, da je umrl v bolnici v Mariboru.

Smrtna žrtev naborne pijanosti. V Rušah se je vršil 17. junija nabor. Ob tej priliki so fantje popivali po krčmah. Za podkrepitev dobre volje so imeli seboj harmonikarja, brezposelnega delavca Antona Juršeta. Ko je bilo že preveč vina, so se fantje sprli med seboj in zlasali po stari navadi. Nekdo je precej občutno potegnil s trdim predmetom Mirka Perinčiča, ki je razljuten po udarcu potegnil nož in ga zasadil v prsa muzikantu. Zabodeni se je spustil v beg, a ga je Perinčič zabodel še enkrat v hrbet. Jurše je še napravil par korakov, nato pa obležal mrtev v mlaki lastne krvi. Pri pogledu na smrtno žrtev naborne pijanosti so se fantje razkropili in vsak je gledal, da se je kolikor mogoče hitro umaknil s pozorišča poboja. Ubijalca so orožniki prijeli še na večer po krvavem dejanju in ga predali v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

Pismo iz boljševiške Rusije — Ukrajine. Oče nekega ruskega vjetnika, ki je sedaj pri Sv. Jakobu v Slov. goricah, zelo ugleden kmet, piše svojemu sinu sledeče: »Z žalostjo Ti naznamim, moj sin, da mi vsi zelo slabo živimo in ne vemo, če bomo mogli čakati setve, da je požanjemo. Imamo zelo malo živeža, le nekaj krompirja je ves naš živež. Ti, ljubi sin, ophajaj v Tvoji novi srečni domovini na Slovenskem velikonočne praznike v izobilju najboljših jedi, mi pa ne bomo na mizi videli niti črnega kruha. Če nam Bog in država ne pomagata, umrjemo od lakote. Tudi tvoji bratje in sestre, ki so, kakor jaz, vsi v kolhozih, se zelo bojijo, da ne bodo v kakoli novega kruha. V kolhozi dajo jesti enkrat na dan, a kaj je to, ker se niti tokrat ne najemo do siteda. Obljubljajo, da nam bodo dali semena za setev, a ni verjetno, ker so državna skladišča popolnoma prazna.« Pripomnili bi k temu, da je to pismo popolnoma resnično in ga je pisal mož, ki je bil do sedaj vedno silno navdušen komunist in se ponašal s kolhozi, to je s skupnim gospodarstvom. Taka pisma pač najbolj odkrito kažejo resnično sliko sovjetskega blagoslova v Rusiji.

Nesreča pri zaviranju voza. Pri zaviranju voza je prišel pod voz Janez Omulec, posestnik pri Sv. Antonu v Slov. goricah. Zadnje kolo ga je tako poškodovalo, da se je moral zateči v bolnico v Ptuj.

Smrtonosni udarci s koli. Na večer se je vračal po državni cesti 45 letni cestar Mihael Kosič z dvema spremljevalcema. Ko je prišel v bližino cestarske hiše v Križevcu pri Stranica, ga je napadlo več fantov iz Stranic s koli in palicami. Pri pogledu na nevarnost napada sta Kosičeva prijatelja pobegnila, Kosič pa se je postavil fantom v bran, ki so ga pa pobili s koli na tla in je udarjeni radi krvavitve v možganih umrl. Od napadalcev sta se javila orožnikom v Konjicah brata Klančnik iz Stranic. Razteleserje je dognalo, da so

bili Kosiču, ki je bil pravoslavne vere, vsled udarca poškodovani možgani nad levim očesom, dočim je ostala lobanja cela. Preiskava bo dognala, zakaj in kako je došlo do usodepolnega spopada in obračuna.

Fantovski pretep pri proščenju. V Veliki Polani v Prekmurju so se fantje stepli ob priliki proščenja ali žegnanja. Jožefa Špilaka, mladega fanta nabornika, so v tepežu tako obdelali s krampom, da so ga morali s težkimi poškodbami možganov oddati v bolnico v Murski Soboti.

V duševni zmedenosti v smrt. Po treh dneh so našli utopljeno v Lendavi blizu Benice Alojzijo Furlan iz Pince marofa. Prostovoljno smrt si je izbrala v duševni neodgovornosti, saj je dan pred smrtjo polila perilo, ki ga je prala, s črnolom.

Vsled splašenih konj prevrnjeni voz je zlomil nogo Leber Stefanu iz Male Polane v Prekmurju. Poškodovani je vozil nabornike.

S kolom po glavi na sredini brvi. V noči 24. aprila so pili kmečki fantje v nekem vinotoču v Žibercah pri Gornji Radgoni. Po odhodu iz vinotoča so šli kropit še mrliča. Alojzij Stürzer se je v sobi pri mrliču vsled pijanosti spotaknil in pozneje dolžil 26 letnega Mihaela Kiselaka, da mu je ta nalašč podstavil nogo. Na povratku je seve došlo med obema do prepira, ki je dobil usodepoln zaključek na sredini brvi preko potoka, ki teče mimo Žiberc. Obtožnica pravi, ko so prišli fantje do omenjenega potoka, je začel Kiselak kričati nad Stürzerjem, ki je že bil na drugi strani brvi. Izzvani se je podal nazaj na brv, a ga je lopnil Kiselak s kolom po glavi. Udarjeni je omahnil in priletel v potok, kjer je bilo komaj 1 meter vode. Stürzerja ni bilo za ostalo družbo, tudi ga niso našli v noči radi teme, ampak šele drugo jutro v potoku mrtvega. Raztelesenje je čignalo, da je Kiselak nasprotnika z udarcem omamil, mu zdrobil spodnjo čeljust in je v takem stanju padel z brvi v vodo, kjer je utonil. Obtoženi je priznal 14. junija pred mariborskim senatom dejanje in se izgovarjal z vinjenostjo in s strahom pred Stürzerjem. Sodišče mu je prisodilo 10 mesecev strogega zapor.

Mlin pogorel. Iz nepojasnjene vzroka je v noči pogorel do tal Bračičev mlin ob Muri. Požar je zapazil graničar, obvestil domače in radgonske gasilce, pa je bilo gašenje zaman, stavba je bila preveč v objemu plamenov. Mlin je bil postavljen pred šestimi leti in na istem mestu, kjer je tudi v noči zgorel prejšnji mlin, katerega sta posedala Franc Bračič in Alojz Hibler. Slednji je prodal svoj del Bračiču, ki je zgradil sam enonadstropen mlin, ki je postal tokrat z žitnimi zalogami vred žrtev ponočnega požara.

Sto petdeset litrov vina je odnesel neznan vlomilec iz kleti posestnika Mihaela Mustafe iz Župeče vasi na Dravskem polju. Klet je na Janžkem vrhu.

Ogenj uničil viničarijo. V noči je uničil ogenj viničarijo posestnika Henrika Kupčiča v Botkovcih pri Ptuj. V viničariji je stanoval viničar Janez Simonič z družino. Iz spanja prebujeni viničar je rešil le družino ter živino,

Zastopniki velesil na konferenci v Lausanni: Od leve nemški zunanji minister Neurath, italijanski finančni minister Mosconi, nemški kancler von Papen, angleški ministrski predsednik Macdonald in francoski vladni predsednik Herriot.

vse drugo pa je zgorelo, ker so bila poslopja krita s slamo. Na pomoč prihite-li ljudje so preprečili, da se ogenj ni razširil.

Obstreljen na povratku z veselice. Pri Dularju v Selah pri Slovenjgradcu je prišlo na veselici med fanti do prepira. Na povratku je bil od neznanca ustreljen v roko in nogo 20 letni posestniški sin Kristijan Slivnik.

Vlomi na železniških postajah v Savinjski dolini. V roči 14. junija je bilo vlomljeno z vitrihi v potniški blagajni postaj: Žalec in St. Peter v Savinjski dolini. V St. Petru so odnesli vlomilci 170 in v Žalcu 156 Din. Železnih blagajn se nepoštenjaki niso lotili.

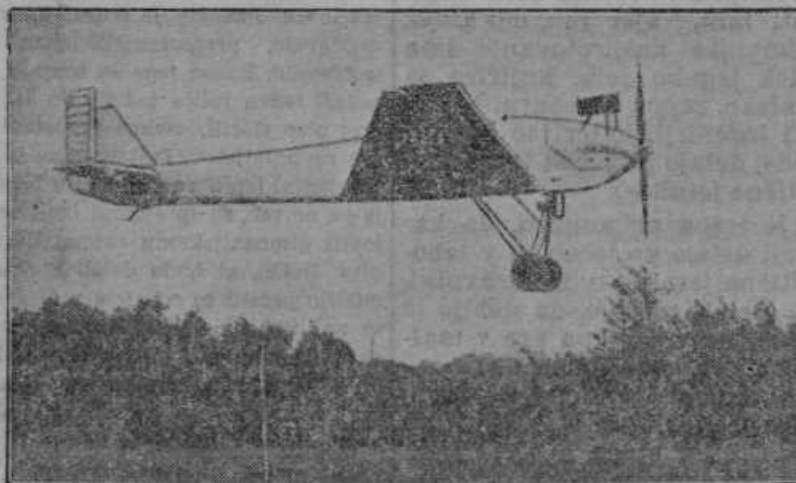
Iz kleti ukradena tisočaka. V Zahomcih v Savinjski dolini je hranil kmet dva tisočaka doma v kleti. Denar je dobil kot izkupiček za kravi na sejmu v Žalcu. Da bi mu denarja kdo ne izmak-

nil, ga je skril v klet. Drugo jutro za tem je našel kletna vrata odprta in denar je odromal z vlomilcem, ki je moral kmeta opazovati, ko je skrival tisočaka.

Vlom v trafiko. V Zabukovci pri Celju je bilo vlomljeno v noči 14. junija v trafiko. Vlomilci so odnesli večjo vsoto denarja in precej tobaka.

Nov most preko Pake v Šoštanju za Naraksovo gostilno je bil odprt. Most je zgradila na svoje stroške občina Šoštanj.

Prijeta vlomilca. V noči sta udrila v sčelo posestnika Randla, po domače Gašpurja, v St. Pavlu pod Homom v Savinjski dolini, dva neznanca in zahtevala denar. Napadeni se je postavil v bran, a sta ga napadalca le potegnili iz postelje. Trušč je prebudil Randlovo 40 letno hčer, ki je izročila vlomilcema 110 Din in povrh sta si še privočila srebrno uro ter nato izginila v noč. Orož-

Junkersovo letalo za izredne zračne višine (takozvano stratosfero). Dosedaj se je povzpel v stratosfero v balonu belgijski profesor Piccard; Nemci delajo poletne poskuse v višine z Junkersovim letalom.

niki so izsledili vlomilca, in sicer sta to dva brata Samec iz Radeč pri Zidanem mostu, stara 17 in 18 let. Aretinara sta priznala vlom in rop ter izdala še druge sopomagače.

Nova pravoslavna cerkev v Celju je bila v nedeljo, dne 19. junija slovesno blagoslovljena od patrijarha Varnave, ki se je pripeljal v Celje z velikim spremstvom že v soboto, dne 18. junija.

Bogata zapuščina berača. V sredo, dne 15. junija so našli 70 letnega berača Antona Šarloha iz Lastniča v župniji Sv. Miklavža na Polju pri Podčetrtku z zlomljenim tilnikom v prepadu mrtvega. Omenjeni je smrtno ponesrečil v pijanosti. Šarloh je prebil mlajša leta v tujini, na starost se je vrnil v domačo občino, kjer je beračil. Po beračevi smrti so odprli njegov kovček in našli v njem 5700 Din gotovine in dve hranilni knjižici, vsaka z vlogo po 20 tisoč dinarjev.

Odgovor pred sodiščem radi poneverjene milijonske r. ote. Dne 14. junija je obravnaval ljubljanski senat milijonsko poneverbo, katero sta zagrešila na škodo podružnice Ljubljanske kreditne banke v Kranju: 27 letni, oženjeni Franc Gajšek, doma iz Kalobja pri Celju, in 31 letni, samski Adolf Vran, rodom iz Kazelj pri Tomaju na Krasu. Imenovana sta vršila poneverbe dolgo vrsto let od septembra 1924 do 24. junija 1931. Obtožnica ju je dolžila prestopkov in zločinov prevare ter napravljanja lažnih listin, oziroma sestavljanja napačnih bilanc. Dne 15. junija je bila razglašena sodba in je bil Gajšek obsojen na pet let robije in 5830 Din denarne kazni, ki se spremeni takoj v 97 dni zapor; Adolf Vran na dve leti strogega zapor in na 2820 Din denarne kazni, odnosno v nadaljnjih 47 dni zapor, dalje v povračilo stroškov kazenskega postopanja in izvršitve kazni. Oba sta obsojena v povračilo škode banki, in sicer oba nerazdelno v znesku 64.342 Din. Gajšek sam pa v plačilo 1.006.032 Din.

Deklica utonila. Dne 14. junija je utonila na Igu pri Ljubljani v ribniku 16 letna Tončka Žumeč. Dekle je znalo dobro plavati, a se je zamotala v travo, ki raste iz dna ribnika in to je bil vzrok smrtnega ponesrečenja.

Otrok se zastrupil. Stara mati Marija Bukovec na Petani v šmihelski župniji pri Novem mestu se je podala v gozd, kjer je naletela med travo na majhno stekleno kroglico. Najdeno je vtaknila v žep in doma položila na mizo. Dveletni vnuk Franček je vzel svetlo kroglico, jo vtaknil po otroški navadi v usta, kjer se je zdrobila in je otrok požrl za lisice namenjeni strup, in bil takoj mrtev. Kroglico s hudim strupom je v zimi nastavil lovec lisicam, a je ostala nedotaknjena in povzročila po naključju smrt otročička.

Vlomilec in nasilnež pod ključem. Novomeški orožniki so zaprli Bernarda Gogujavca, rojenega na Westfalskem, pristojnega pa v Mirno peč. Aretirani je nevaren vlomilec in nasilnež, ki je dalje časa z dvema tovarišema ogrožal Dolensko.

Težka nesreča gasilca. V Križevski vasi pri Metliki je bil v nedeljo, dne 12. junija, kakor smo poročali že zadnjič,

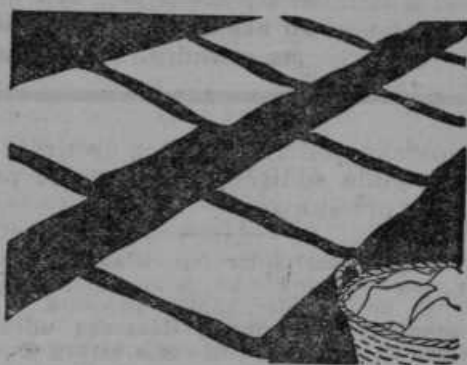
požar. Gasiti je pomagal tudi 32 letni posestnik in mlinar Mihael Zunič. Dvakrat je skočil v klet goreče hiše, a se je pri drugem pohodu vgreznila streha goreče hiše in mu zaprla izhod. Hotel se je pognati iz smrtne nevarnosti kar preko švigajočih plamenov, pri skoku mu je spodrsnilo in je padel med goreče tramovje. Hudo opečenega so spravili v bolnico v Kandijo.

Velik požar. V nedeljo zvečer je izbruhnil požar v hlevu posestnika Štefaniča v Križevski vasi pri Metliki. Ogenj se je hitro širil in zajel tudi sosedna poslopja. Požar je uničil obe hiši sosedov: Štefaniča in Pavloviča in 10 drugih gospodarskih poslopij. Ogenj je nastal na ta način, ker je Štefaničeva žena šla na predvečer v hlev z loncem žerjavice, da bi po stari navadi kravo podkadila, ki je nedavno povrgla in bi imela iti prvič na pašo. Po nepredvidnosti je pozabila žerjavico v hlevu in ob takih prilikah se nesreča zgodi rada in naglo.

Obsodba atentatorja Matuške. Kakor smo že večkrat poročali, se je vršila zadnje dni na Dunaju porotna obravnava proti Madžaru Silvestru Matuški, ki ima na vesti več napadov na osebne vlake v Avstriji, na Madžarskem in v Nemčiji. Najprej je odgovarjal na Dunaju te dni radi poskusov napadov na brzovlak Dunaj—Berlin pri Ansbachu v Avstriji. Pri obravnavi je hotel zločinec igrati vlogo blazneža, kar se mu pa ni posrečilo, ker so podali zdravniki izjavo, da je Matuška odgovoren za svoja dejanja. Dne 17. junija je obsodila dunajska porota Matuško na šest let poostrene ječe in na plačilo odškodnine 5000 šilingov avstrijskim železnicam. Po prestani kazni v Avstriji bo predan Matuška Madžarski, ki ga bo sodila radi napada na vlak pri Biatorbagy, kjer je bilo ob življenje 22 potnikov in mnogo ranjenih.

Cela vas pogorela. V noči od četrтка na petek, od 16. na 17. junija, je strašen požar uničil vas na Madžarskem blizu naše meje. Zgorela je skoro vsa vas Szombatfa onstran meje, nedaleč od

**"Belo ko češnjecvet je
-perilo!"-kakor hitro je
oprano z Gazelo!**

TERPENTINOVNO - MILO

GAZELA

pere res lepo belo

naše vasi Gentarovci. Zrtev plamena je bilo 26 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji in orodjem kakor tudi okrog 50 glav krav, svinj in konj. Ker so bila poslopja skoro vsa lesena in s slamo krita, je upepeljeno vse do tal. K nesreči je pihal še močan veter, proti kateremu je bila vsaka obramba zaman. Pri gašenju so se zelo izkazali naši gasilci iz Dolnje Lendave.

Organizator napadov na naše železnice na Dunaju pod ključem. Dr. Branimir Jelič je bil minulo leto povodom več napadov na naše železnice izgnan iz Avstrije, kjer je užival zaščito pribežališča. Preselil se je iz Avstrije v Argentino v Buenos Aires, kjer je skušal dobiti sredstva za uprizorjanje novih napadov. Pred kratkem se je vrnil v Evropo, bival v Italiji in si je pridobil na nepojasnen način madžarski potni list, s katerim je odpotoval na Dunaj.

Prva slika z Matuškeve obravnave na Dunaju. Z belim križem označeni na levi strani sodne dvorane sedi zločinec Matuška. Desno vidimo atentatorjevo ženo, ko stopi kot priča v dvorano.

Dr. Janko Pihlar

specijalist za noiranje bolezni

Maribor, Prešernova 2

ordinira nadalje redno vsaki delovnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne. — Ob nedeljah in praznikih ne ordinira. 704

Dunajska policija je Jeliča aretirala ter ga predala sodišču, ki je uvedlo proti njemu preiskavo.

Kmetje, pozor! Kdor želi delavnega hlapca, naj sporoči naslov in kaj je pripravljen plačati hlapcu, na: A. Zalar, kaplan, Hrastnik. 750

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23-58, lastnik in vodja kirurg dr. Čerňič. — Najmodernejše urejen za operacije. — Zdravilni aparati: višinsko solnce, diatermija, tonizator, žarnica »Hala«, enterocleaner. — Zdravljenje z radijem (pijača in kopelji). — Cene zmerno. 332

Za usta in zobe dnevno par kapljic blagodišečega Fellerjevega Elsafluida v kozarec vode, to je vzitek in obenem tudi preizkušena zaščita proti mnogim obolenjem grla in vrata, proti hripi itd. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din franko pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

Korupcija v očeh Amerike.

Ameriške Združene države doživljajo v zadnjem času dva korupcijska škandala, katerih sta obdolžena znani njujorški župan Walker in njegov tovariš Karl Clines, ki županuje v Pittsburghu. Clinesu očitajo 45 korupcijskih afer, kar je celo za ameriško pojmovanje glede poštenja nekoliko preveč. S Clinesom je soobtožen Succop, predstojnik mestne nakupovalne centrale. Oba sta si privoščila na račun mesta pri nakupovanju raznih potrebščin za urade milijonske pomeverbe.

Proces sam je doživel predigro, ki je edino mogoča v deželi neomejenih možnosti — v Ameriki. Prvotno bi se bila morala vršiti razprava v Pittsburghu. V domačem mestu pa ni bilo računati s pravično obsodbo. Radi tega so predstavili obravnavo v mesto Butler v Pennsylvanijo. Letos marca bi že naj prišel proces. V zadnjem trenutku je prodrla v javnost vest, da je pretežna večina porotnikov že podkupljena; devet od podkupljenih so vtaknili pod ključ in bodo dajali odgovor pred sodiščem. Izbrano je bilo novo sodišče — kmalu za tem sta romala zopet dva porotnika v luknjo, ker sta sprejela podkupnino.

Slednjič se je vendar posrečilo, da so sestavili »očiščen« sodni dvor in proces je prišel v tek.

Najbolj sloviti zagovorniki iz Pittsburgha so se ponudili, da bodo zagovarjali oba obtoženca. Obravnavo se je vršila pod zaščito prav posebnih varnostnih odredb. Obtoženo gradivo so pripeljali iz Pittsburgha v Butler v velikarjskih jeklenih omarah; za prevoz so se morali poslužiti, da so preprečili vsak morebitni napad, močno zastraženega in oboroženega oklopnega avtomobila. Vse obre-

menjevalne priče so romale pred sodišče pod policijsko zaščito.

Največji hotel v mestu Butler je bil zaseden od udeležencev procesa. Armada detektivov je bila na delu med obravnavo v sodnih prostorih. Šele po dolgem dokazilnem postopanju je priznalo sodišče krivdo obeh obtožencev in je izdalo zaporno povelje. Bogzna, kedaj neki bo razglašena sodba.

Rok za vlaganje prošelj za odpis davčnih zaostankov koncem leta 1928 poteče 26. junija 1932.

Polovična vožnja na železnici je dovoljena za hmeljske nabiravce.

Zveza čebelarjskih podružnic za celjsko okrožje priredi v nedeljo, dne 26. junija ob 3. uri popoldne v Bukovemžlaku pri čebelnjaku g. župnika Peternele poučni sestanek s predavanjem. Čebelarji celjskega okoliša vljudno vabljeni.

Ormož. Vinogradi se sedaj ugodno razvijajo ter kaže vinska trta obilni nastavek. Le da jo je neugodno spomladasko vreme v razvoju precej zadržalo ter šele sedaj pričinja cvešči. Škropi in žvepla se letos mnogo manje kakor prejšnja leta, ni denarja za galico in žveplo. Mnogo je vinogradnikov, kateri galice in žvepla sploh niso mogli nabaviti ter bodo njihovi vinogradi ostali v tem pogledu neobdelani. Spričo teh dejstev in če nastopi še za razvoj bolezni ugodno vreme, se je bati katastrofalnega širjenja peronospor in oidija (pepela). Z ozirom na to, da se je pojavila tukaj galica »Marengo«, katera je sicer cenejša, s katero pa so napravili vinogradniki svojčas že zelo slabe izkušnje, kakor tudi žveplo prav slabe kakovosti, opozarjamo na nevarnost, ki preti vinogradom vsled uporabe slabo delujočih sredstev. Posebno pri žveplu je pazljivost na mestu, ker le najfinejše žveplo pri nas dovoljno učinkuje, dočim ostanejo slabše vrste navadno skoraj brez učinka. Najfinejše, 85 do 90% dvakrat ventilirano žveplo ima v zalogi Gospodarska zadruga, istotam dohite tudi zanesljivo dobro galico. V interesu vinogradnikov je posebno sedaj, ko je to najvažnejše delo v vinogradih vsled pomanjkanja denarja tako zelo omejeno, da uporabljajo res le prvovrstna sredstva. — Kl. dr.

*

Kmetijsko ministrstvo o šmarnici.

O šmarnici je kmetijsko ministrstvo izdalo ta-le pojasnila:

1. Po čl. 23 zakona o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva je prepovedano razmnoževati in saditi samorodnice (neposredno rodne hibride kakor šmarnica, izabela, klinton, jork madejra in dr.), in to iz razloga, da bi se vzdržala kvaliteta naših vin na dostojni višini in bi se jim ohranil dober glas.

2. Po § 12. zakona o vinu je prepovedano spravljati v promet in prodajati vina od samorodnic.

3. Potemtakem krčenje že obstoječih vinogradov samorodnic ni obvezno in vsakdo, ki jih že ima, lahko take vinograde še nadalje ohrani, toda ne sme vina iz teh vinogradov spravljati v promet in prodajo, nego mora to vino zadržati doma za lastno potrebo in mora plačati za vsaki trs samorodnic banovinsko takso v pred-

pisanem iznosu; za dravsko banovino torej sedaj 0.15 Din letno od trsa.

4. V interesu zdravja samih lastnikov takih vinogradov s samorodnicami in članov njihovih družin, kakor tudi v interesu ohranitve dobrega glasu naših vin ter živahnejše kupčije z našim vinom doma in v inozemstvu je, da svoje vinograde samorodnic precepijo ali izkrčijo in na njihovo mesto zasadijo izbrane domače vinske in namizne sorte vinske trte; če pa zemljišče ni primerno za vinograd, naj ga zasadijo s sadnim drevjem ali ga uporabijo za druge kulture; to tem prej, ker za domačo potrebo neporabljenega vina od samorodnic ne morejo in ne smejo nikomur prodati, ker je to kaznivo po vinskem zakonu z zapornim 7 do 30 dni in z denarno globo 100 do 10.000 Din ali z eno od teh kazni; ako bi se tako vino našlo v prometu, se zapleni in uniči ali denaturira in prodaja v korist državnega kmetijskega sklada.

Kraljevska banska uprava je v okviru proračunske možnosti doslej dajala nagrade za precepjanje šmarnice ter dodeljevala brezplačno trsje za izkrčeno šmarnico, oziroma dajala denarne prispevke za nabavo trsja za izkrčeno šmarnico; v manj ugodnih legah je dajala prispevke za nabavo semena za druge kmetijske kulture. Dalje je po vseh vinogradnih srezih kakor tudi na banovinskih kmetijskih zavodih prirejala tečaje za precepjanje šmarnice in razdeljevala brezplačno gumijevske trake za precepjanje.

*

Največja krivica za kmeta

je tako imenovana **pravica priposestvovanja**, ki s svojim pravnim temeljem tiči globoko v prejšnjih stoletjih in bi jo morala moderna država **že davno odpraviti**, ker se ne ujema z današnjimi časi. Pravilo velja: kakor je zemljiška knjiga merodajna glede **lastnine**, tako mora biti mapa merodajna glede **oblike**. Zato veljajo le one ceste, poti in steze, **ki so v mapi**; o vseh drugih ima pravico odločati **lastnik in ne občinstvo**. Sicer priposestvujem kako pravico le tedaj, ako sem jo posedoval po svojem dogovoru mirno in redno polnih trideset let, in sicer samo glede **nepristopnih parcel**, toda občinstvo tega ne upošteva in nalašč nagaja. Bližnjico naredi radi kakega gostilničarja, mlinarja, brez vednosti in proti volji lastnika; če jih opozoriš, ti odgovore, da hodijo že »tri« leta preko parcele, ker občinstvo ne ve, da velja **trideset**. In sicer trideset samo do sicer nepristopne parcele in edino za lastnika dotične parcele, a ne za bližnjico v mlin, h gostilničarju in ne za vso občino in za vsakega romarja. Lastnik ima večkrat svoje parcele raztresene in ne more občinstva nadzorovati, pa naredi svarilno desko, toda junaki noči jo izderejo; orožništvo trdi, da to ni njihova stvar in če tožiš, se vleče pravda kakor zimska noč, predno dosežeš svoj namen. Za take stvari nima kmet ne časa, ne denarja.

Na nekem križišču so shodili **pet** bližnjic in lastnik je imel več pohojene zemlje kakor poraščenega sveta. Neki posebno moder očanec je celo zahteval, da bi morali stezo posuti s peskom, seveda! da bi se ponočnjaki pesku ogibali in travo razhodili ter bližnjico spremenili v pravcato cesto! Ob snegu si zorjejo kar s plugom, polomijo drevesa, a poleti in jeseni jim je bližnjica dobrodošla